

„Spousta učitelů se shodne na tom, že nedokáže objektivně hodnotit znalosti žáků na dálku. Podle mě by bylo ideální hodnocení známkou úplně zrušit nebo odložit na lepší dobu. Nedává to velký smysl... Jsme jako společnost hodně zaměřeni na známky. Toto minimálně otvírá možnost říct si, že známky extra vypovídající hodnotu nemají, a to ani v prezenční výuce,“ řekla **předsedkyně Učitelské platformy Petra Mazancová v rozhovoru s Václavem Dolejším ve Výzvě na webu seznamzpravy.cz.**

Krátce

- Přes dvě stě tisíc prvňáků a druháků se ve středu vrátilo do škol, ne všichni rodiče je tam chtějí posílat.** „Třídy se nebudou dělit jako na jaře, žáci různých tříd by se ale neměli potkávat, a to ani v družině,“ [zaznělo v reportáži ČT24](#). Předseda Pirátů [Ivan Bartoš na twitteru](#) vyzval vládu, aby umožnila rodičům rozhodnout, zda dítě budou do školy posílat. Za rodiče, kteří své děti do škol posílat nechtějí, „ať už z epidemiologického hlediska, nebo proto, že by jejich děti byly dlouho v rouškách,“ promlouvala [na CNN Prima News Hana Chalušová z Fóra rodičů](#). Josef Mačí na [webu seznamzpravy.cz](#) shrnul možnosti rodičů, kteří své školou povinné děti chtějí nechat doma: „Mají jen dvě možnosti. Buď se domluví s ředitelkou či ředitelem, nebo si musí nechat schválit individuální vzdělávací plán.“ S tímto postupem souhlasí i předseda Asociace ředitelů základních škol Michal Černý, který by v těchto případech „šel cestou zdravého rozumu“. Pokud někdo dítě do školy posílat nechce a může ho učit doma, [jako ředitel by ho omluvil](#) (CNN Prima News). Zůstane-li dítě doma, odpovědnost za jeho vzdělávání se ale do značné míry přenesla na rodinu. „Učitel může pomoci, ale škola nemůže poskytovat online hodiny. Nebude možné, aby se děti připojovaly do prezenčních hodin ve školách,“ [upozornila Petra Mazancová z Pedagogické platformy](#) (seznamzpravy.cz). Některé školy si stěžují na opačný problém, totiž že rodiče sice děti do školy posílají, ale bez roušek. „Ministr školství Robert Plaga (ANO) však na striktním dodržování povinnosti trvá, obává se znovunastartování epidemie. Jak se však mají chovat učitelé k dítěti, jež dorazí do školy bez roušky, nevyšvětli,“ [píše Eva Presová](#) (lidovky.cz).
- Do školy se tento týden vrátí maturanti, základní školy obnoví výuku na 1. i 2. stupni o pár dní později.** Česko je na 4. stupni protiepidemické plánu (PES), co to znamená pro školy, [oznámili ministři Jan Blatný a Robert Plaga ve středu na tiskové konferenci](#) (ČT24). „Je potřeba, aby při změnách a návratu velkého počtu žáků byl dostatečný čas na přípravu,“ [citují lidovky.cz zdůvodnění Roberta Plagy](#), proč se maturanti vrátí dříve. „Pokud to úplně rozvolníme a nepříjde vakcína, tak v lednu nebo v únoru se opět můžeme dostat tam, kde jsme byli v listopadu,“ [řekl epidemiolog Jan Konvalinka](#) (irozhlaz.cz). Jeho osobní odhad je, že se dosud v Česku s virem neseťkalo více než 15 procent lidí. Podle ředitele Biologického centra Akademie věd Libora Grubhoffera může být nebezpečím nejen vánoční nakupování, ale i návrat dětí do škol, s nímž se mělo ještě chvíli počkat. V [rozhovoru na idnes.cz](#) se věnuje i odbornému sporu o to, do jaké míry se děti podílejí na přenosu onemocnění.
- „Nyní je zapojeno něco přes dvě stovky studentů vysokých škol. Pokrývají celou republiku,“ cituje Radiožurnál Tomáše Machalíka z Národního pedagogického institutu.** Do [projektu Zapojme všechny](#), který zprostředkovává doučování dětí ze základních škol, se zapojilo 14 vysokých a vyšších škol. Cílem je pomoci a zároveň nabídnout studentům možnost splnit si odbornou praxi. Milan Chvalina z ČVUT doučuje v rámci projektu Zapojme všechny žákyně 9. třídy ve škole ve Štětí, kam sám chodil. „Dívky jsou velmi motivované, chtějí uspět u přijímacích zkoušek na střední školu. Pracujeme na odstranění nezalostí, mimo jiné v oblasti úprav výrazů,“ [říká dobrovolník](#) (rizeniskoly.cz). Projekt zapojuje všechny z finalistů [ceny Eduína](#). Online konzultace a [konverzační klub nabízí žákům základních a středních škol Ústav jazykové přípravy Západočeské univerzity](#) (seznamzpravy.cz). Českým školám pomáhá s doučováním i stovka zahraničních studentů z výměnného programu Erasmus, zájem projeví desítky učitelů. „Podle preferencí je propojíme a následně se spolu domluví na výuce,“ říká Michal Ostrý, [koordinátor projektu z Erasmus Student Network VŠE](#) (ČT24).
- Školy působící v sociálně zatížených obcích by měly z rozpočtu dostávat více.** Markéta Hronová shrnuje v Hospodářských novinách výsledky výzkumu Aspen Institute Kam kráčíš, Česko? v oblasti školství. „Pracovat se žáky z rodin, kde mají problematičtější zázemí, je těžší. Očekávali bychom, že to školám bude někdo kompenzovat, ale stát posílá na platy učitelů všem stejně. Ani obce, které mají část provozu škol financovat ze svého, na jejich umístění nehledí,“ [potvrzuje ekonom Daniel Münich z CERGE - EI](#), supervizor studie Aspen Institute. Obce, kde žije více rodin ve špatné bytové situaci, by mohly platit například doučování dětí, odměny učitelům nebo podporovat ve školách menší třídní kolektivy. Jako příklad regionu, kde se povedlo nerovnosti v přístupu ke vzdělání v posledních letech snížit, uvádí Markéta Hronová Krnovsko. „V době, kdy se celou republikou šíří lánzy, že inkluze je nesmýsl, uvádí Markéta Hronová a Krnovsko. „V době, kdy se celou republikou šíří lánzy, že inkluze je nesmýsl, uvádí Markéta Hronová a Krnovsko. „V době, kdy se celou republikou šíří lánzy, že inkluze je nesmýsl, uvádí Markéta Hronová a Krnovsko.“ cituje vedoucího projektu Petra Studničku.

V souvislostech

DŮLEŽITOU ZBRANÍ PROTI ELEKTRONICKÉMU ZLOBENÍ JE DOBRÉ KLIMA VE TŘÍDĚ, SHODLI SE PANELISTÉ V DISKUSI O BEZPEČNOSTI PŘI DISTANČNÍ VÝUCE

Spíše než s vážnějším narušováním bezpečnosti se školy při výuce v online prostředí musí vyrovnávat s „elektronickým zlobením“, shodli se panelisté [kulatého stolu SKAV a EDUin na téma Jak zajistit e-bezpečí při distanční výuce](#). Opravdu vážných útoků na školní počítačové sítě ani případů šikany mezi žáky nebo ve vztahu mezi žáky a učitelem během posledních měsíců nepřišlo. Radě problémů s narušením výuky zvenčí mohou školy předcházet lepším nastavením bezpečnosti na svých vzdělávacích platformách.

Na to ovšem školy nemají k dispozici lidi. „Ze zkušenosti mohu říct, že IT experty většinou školy sdílejí,“ řekl Kamil Kopecký, vedoucí Centra prevence rizikové virtuální komunikace na Univerzitě Palackého v Olomouci. Ti mají ovšem na starosti spíše správu hardwaru než podporu učitelů při práci se vzdělávacími platformami. „Prostředky na zajištění IT odborníka, který by se zabýval nastavením systému a bezpečností, školám nezbyývají, učitel to v plném provozu řešit nemůže,“ souhlasil učitel a propagátor využití digitálních technologií ve výuce Bohuslav Hora.

Za této situace je to většinou na učitelích, kteří se musí vyrovnat vedle bezpečnosti také s řadou dalších aspektů distanční výuky. Materiálů, ze kterých mohou čerpat informace, mají k dispozici dostatek, otázkou ale je, zda mají dostatek času a motivace je využít.

„My jsme se pokusili ve výzkumu zmapovat, kolik učitelů je členy takových učičích se komunit. Došli jsme k číslu kolem 36 %. Zbytek jich není tak zapálených, aby sami vyhledávali webináře, pokládali otázky, chtělo by to zaměřit se na ně,“ myslí si Kamil Kopecký. Jeho ne úplně optimistický pohled na ochotu učitelů vzdělávat se v oblasti internetové bezpečnosti podpořil Ondřej Neumajer. Ten připomněl čerstvě vydanou zprávu České školní inspekce k distančnímu vzdělávání, podle níž 42 % učitelů deklarovalo, že se v digitálních kompetencích nikam neposunuli. Bohuslav Hora je na rozdíl od nich optimistický. Učitelů, kteří hledají inspiraci u kolegů, podle jeho zkušeností neustále přibývá.

Potížím s narušováním výuky zvenku lze podle panelistů předcházet, pokud si škola dobře vybere a nastaví vzdělávací platformu, kterou používá. „V 90 procentech byl problém způsoben špatným nastavením prostředí učitelem nebo školním ajťákem,“ shrnuje Kamil Kopecký případy, které zaznamenali v rámci projektu E-bezpečí. Potíže ale doporučuje nezametat pod koberec. Například neukládání záznamů z výuky mohou být podle Kopeckého vyhodnoceny jako přestupek nebo se řeší v rámci občanského sporu, za kterým je možné požadovat náhradu újmy nebo odstranění materiálu. Za ještě důležitější než řešit následky ale považuje zařídit, aby se podobná situace neopakovala. „Je třeba zjistit, jak k tomu došlo, jestli byla dobře nastavená práva nebo jestli žáci nepozvali do hodiny někoho cizího, protože sdíleli své heslo s někým dalším. To je třeba ošetřit ve školním systému,“ poznamenal k tomu.

Důležité jsou i dobré vztahy ve třídě, většina problémů s narušením bezpečnosti při distanční výuce je důsledkem nepovedeného vtipu nebo zlomyslnosti. „Já tomu říkám elektronické zlobení. Stejně jako žáci narušují hodinu ve škole, snaží se o to i v online prostředí. Hodně v takových případech připomínám vztahy se žáky a apelují, aby se učitelé v první řadě snažili narovnat vztahy, potom ubyde nejen elektronického, ale i prezenčního zlobení,“ řekl Bohuslav Hora.

Rozdělte třídu do menších skupinek a videohovory používejte pro dodatečné vysvětlení látky

[Návod, který připravil Učitel Naživo](#) věnuje pozornost technickému uspořádání a organizaci videopřenosu, ale nabízí také praktická doporučení pro jeho využití v rámci online výuky. V „technické“ a organizační části návodu řeší zabezpečení videohovoru mezi učiteli a žáky nebo organizaci online komunikace. Učitel naživo ve svém patnácti doporučení upozorňuje, že online přenos by neměl být těžištěm výuky. „Videohovory jsou skvělé, pokud slouží k dodatečnému vysvětlení látky, reflexi učení a individualizaci. Ale těžiště výuky by mělo být v asynchronní výuce. Žákům můžeme například zadat samostatné úkoly (pracovní listy, kresby, psaní slohů) a potom společně na videohovoru projít práce nebo možná řešení,“ uvádí autoři doporučení. Děti tak mohou pracovat ve svém tempu a na to, čemu neporozuměly při samostatné práci, se doptat učitele.

Akce tohoto a příštího týdne (výběr z EDUkalendáře)

30. 11., 19.30, online, Slavnostní vyhlášení cen EDUína 2020

POMOZTE NÁM JAKO DÁRCE:

Každý dar umíme efektivně použít a proměnit ho v užitečnou informaci. Týden co týden připravujeme Beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom v tom mohli pokračovat i nadále, potřebujeme Vaši podporu.

DAROVAT